

**Zápis z jednání
Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina č. 2/2021
konaného dne 20. 4. 2021**

Přítomni:

1. Milan Brychta	7. Lenka Koláčná
2. Lucie Vichrová	8. Tomáš Havlík
3. Rostislav Habán (místopředseda)	9. Hana Hodáčová
4. Blanka Lednická (předsedkyně)	10. Pavel Hájek
5. Jaromír Maštera	11. Eva Zadražilová
6. Lubomír Pospíchal	12. Jan Joneš (tajemník)

Nepřítomni (omluveni):

1. Zdeněk Ryšavý	2. Vladimír Mareček
------------------	---------------------

Hosté:

1. Lukáš Vlček (náměstek hejtmána)	5. Radek Zvolánek (OŽPZ)
2. Martin Hyský (uvolněný předseda výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA 21)	6. Josef Klečanský (OŽPZ)
3. Eva Horná (OŽPZ)	7. Oldřich Vopršal (OŽPZ)
4. Jaroslav Mikyna (OŽPZ)	8. Eva Navrátilová (OŽPZ)

Program:

1. Zahájení, schválení programu, schválení zápisu
2. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina
3. Řešení problematiky odpadového hospodářství v Kraji Vysočina
4. Programy Fondu Vysočiny
5. Diskuse a různé
6. Závěr

1. Zahájení, schválení programu, schválení zápisu

Blanka Lednická, předsedkyně Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina, přivítala všechny přítomné a hosty a zahájila jednání. Dle počtu přítomných členů konstatovala, že je komise usnášeníschopná. Přednesla návrh programu jednání, který byl 10 hlasy schválen. K zápisu z minulého jednání nebyly vzneseny žádné připomínky a byl 10 hlasy schválen.

Blanka Lednická provedla rekapitulaci stavu řešení úkolů z minulého jednání komise.

Na jednání se dostavil člen komise Lubomír Pospíchal.

2. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jaroslav Mikyna uvedl, že území Kraje Vysočina je důležitou zásobárnou zejména povrchové vody nadregionálního významu. Podle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) bylo v roce 2019 zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu cca 94,8 % obyvatel

kraje, což je mírně nad celorepublikovým průměrem (94,6 %). Údaje ČSÚ za rok 2020 budou k dispozici až počátkem května 2021. Podle údajů ČSÚ bylo na kanalizaci pro veřejnou potřebu zakončenou čistírnou odpadních vod (dále jen „ČOV“) v roce 2019 napojeno 77,5 % obyvatel kraje, což je pod celorepublikovým průměrem (82,6 %). Problematika čistoty vod tak zůstává jednou z priorit regionu.

Koncepční a strategické materiály v oblasti vodního hospodářství

Pro činnost v jednotlivých oblastech působnosti ve vodním hospodářství danou právními předpisy byly OŽPZ pořízeny koncepční a strategické materiály, které jsou umístěny na webových stránkách kraje v dokumentech odboru životního prostředí a zemědělství a v koncepčních a strategických materiálech:

1. Plánování v oblasti vod – plány oblastí povodí a plány dílčích povodí

<http://www.pmo.cz/>, <http://www.pvl.cz/> a <http://www.pla.cz/>

2. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina

<http://prvk.kr-vysocina.cz/>

3. Povodňový plán pro území Kraje Vysočina

<http://dpp.kr-vysocina.cz/dpp/>. V povodňovém plánu jsou soustředěny v jednom místě veškeré dostupné informace související s povodňovým plánem kraje a ochranou před povodněmi a to s vazbou na Povodňový informační systém (www.povis.cz).

4. Plán pro zvládnutí sucha a stavu nedostatku vody pro území Kraje Vysočina

Na základě dotazu Blanky Lednické se vyjádřil Jaroslav Mikyna k problematice zásobování obyvatel kraje pitnou vodou v období sucha. V minulých letech se jednalo každoročně o několik desítek obcí, které měly problém se zásobováním pitnou vodou. Většina problémových obcí je již vyřešena. V současnosti se jedná pouze o několik spíše menších obcí.

Dotační tituly Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství

Kraj Vysočina poskytuje do oblasti vodního hospodářství obcí dotace, přičemž jejich administraci zajišťuje krajský úřad, OŽPZ podle následujících dotačních titulů, které jsou zařazeny do Fondu Vysočiny:

1. Program „Projektová příprava ve vodním hospodářství“

Program je určen na spolufinancování generelů a projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod a od roku 2011 i v oblasti ochrany před povodněmi. Od roku 2016 je podpora zaměřena i na oblast ochrany před suchem. Příjem žádostí proběhne dle výzvy v termínu 23. 4. – 6. 5. 2021. Předpokládá se, že o poskytnutí dotací bude rozhodovat zastupitelstvo kraje na svém zasedání dne 15. 6. 2021.

2. Program „Stavby ve vodním hospodářství“

Program je určen na spolufinancování výstavby a intenzifikace vodovodů, kanalizací a ČOV pro veřejnou potřebu a na výstavbu vodních děl na ochranu před povodněmi a suchem v obcích na území kraje. V letošním roce proběhl příjem žádostí o dotace v termínu 12. 3. – 8. 4. 2021. Zastupitelstvo kraje bude rozhodovat o poskytnutí dotací pravděpodobně na svém zasedání dne 11. 5. 2021.

3. Dotace ze zvláštního účtu Kraje Vysočina zřízeného podle § 42 odst. 4 vodního zákona,

Mohou být poskytnuty zejména na mimořádné (okamžité) havárie na podzemních či povrchových vodách. Nutnou podmínkou je, že není znám nebo neexistuje původce znečištění a hrozí závažné ohrožení nebo znečištění vod. V letech 2016 až 2020 nedošlo k čerpání ze zvláštního účtu.

Na základě dotazu Blanky Lednické uvedl Lukáš Vlček, že program Stavby ve vodním hospodářství podprogram C počítá s podporou tůní, mokřadů atd. Na základě diskuse o možnosti rozšíření programů i na fyzické osoby Jaroslav Mikyna sdělil, že možnosti podpory a možnosti okruhu příjemců dotací jsou závislé na výši alokace a možných finančních prostředcích kraje. Eva Horná doplnila, že Agentura ochrany přírody a krajiny ČR má dva

dotiční programy a Kraj Vysočina ve zvláště chráněných územích v rámci Operačního programu Životního prostředí také řeší obnovu rybníků a tůní ve vlastnictví fyzických osob. Dotáční programy nesmí být dublovány. Jaromír Maštera uvedl, že by bylo dobré umožnit dotace pro spolky a fyzické osoby na přípravu projektů či předprojektovou přípravu.

Informace o činnosti povodňového orgánu kraje

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ je podle vodního zákona povodňovým orgánem kraje v období mimo povodeň a zabezpečuje rovněž činnost Povodňové komise Kraje Vysočina po dobu povodně. Povodňové orgány krajů mj. organizují odborná školení povodňových orgánů obcí s rozšířenou působností. V letošním roce na území kraje nedošlo k jarním povodním z tání sněhu.

Informace o komisi pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody

S účinností tzv. suché novely vodního zákona dne 1. 2. 2021 byly kraji a krajskému úřadu stanoveny nové povinnosti v oblasti zvládání sucha a stavu nedostatku vody. Podle ustanovení § 87f odst. 1 vodního zákona hejtmán kraje jako zvláštní orgán kraje zřizuje krajskou komisi pro sucho a je jejím předsedou. První ustavující jednání komise pro sucho se bude konat dne 21. 4. 2021.

Problematika řešení dopadů dlouhodobého sucha

Podle údajů Českého hydrometeorologického ústavu byl loňský rok na území Kraje Vysočina po více než 5 předchozích suchých letech srážkově výrazně nadnormální. Hejtmán Kraje Vysočina inicioval již v roce 2016 zřízení pracovní skupiny k problematice sucha jako svého poradního orgánu. Materiály z činnosti pracovní skupiny i další informace k suchu jsou zveřejněny na webových stránkách kraje www.kr-vysocina.cz. Aktuální stav na vodárenských nádržích na území kraje a na vodních tocích je zveřejněn na webových stránkách www.voda.gov.cz. Členové komise obdrželi jako podkladový materiál přehled vývoje teplot a srážek na území Kraje Vysočina.

Lukáš Vlček se vyjádřil k plánovanému záměru na propojování nadregionálních vodohospodářských soustav zajišťujících zásobování pitnou vodou. Dále byl diskutován námět Jaromíra Maštery na využití rybníků na odběr vody pro menší obce.

Na jednání se dostavil uvolněný předseda výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA 21 Martin Hyský.

Výstavy

OŽPZ od roku 2011 připravuje výstavy ke Světovému dni vody, který připadá na 22. březen. Každoročně je vyhlášováno aktuální motivující téma, přičemž v letošním roce tématem bylo „Hodnota vody“. V letošním roce je výstava spojena s výstavou k lesnímu hospodářství a zemědělství a ke zhlédnutí je do konce dubna v jednotlivých patrech budovy B sídla Kraje Vysočina v Jihlavě.

Usnesení 004/02/2021/Kžp

Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informace o činnosti Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství;

doporučuje

radě kraje podporovat poskytování dotací v oblasti vodního hospodářství i v následujících letech pokud možno ve větším rozsahu než doposud.

Usnesení bylo přijato 11 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

3. Řešení problematiky odpadového hospodářství v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jan Joneš uvedl, že cílem Kraje Vysočina je pomáhat subjektům v kraji, zejména obcím, s plněním jejich úkolů a cílů vyplývajících jak z plánů odpadového hospodářství, tak zejména z nového zákona o odpadech, který sleduje přechod k oběhovému hospodářství.

Kraj má zpracované dokumenty: Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 až 2025 (dále jen „POH KV“), který byl schválen zastupitelstvem kraje v roce 2016 <https://www.kr-vysocina.cz/poh-kraje-pro-obdobi-2016-2025/ds-303665/p1=88250>).

Vyhodnocení POH KV za rok 2019:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4105157).

Zpráva za roky 2018 a 2019:

https://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4105159).

Z následného jednání se omluvila členka komise Lucie Vichrová.

Eva Navrátilová okomentovala plánované aktivity v oblasti odpadového hospodářství - finanční podpora, osvěta a vzdělávání a metodická pomoc.

Lukáš Vlček uvedl, že hlavním tématem Kraje Vysočina v oblasti nakládání s odpady je ISNOV. Situace je však komplikovaná (nejasná legislativa, otázka logistiky atd.) Hlavním partnerem je Sdružení obcí Vysočiny, nejedná se však o jediného partnera. Jan Joneš poukázal na výraznou změnu oproti předchozí legislativě, dle zákona o odpadech obec může plnit své povinnosti podle tohoto zákona prostřednictvím dobrovolného svazku obcí podle zákona o obcích nebo prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy uzavřené s jinou obcí.

Rostislav Habán uvedl, že jedním z klíčových bodů ISNOV bylo budování zařízení pro energetické využití odpadu. Dotázal se, zda jsou činěny kroky k vybudování tohoto zařízení. Lukáš Vlček uvedl, že jsou tři strategie – komunikace s již fungujícími zařízeními, subjekty s velkým tepelným energetickým hospodářstvím a stavba na zelené louce. Je třeba posouzení vhodných a reálných variant a jejich další rozvoj. Jednání ohledně tohoto tématu jsou vedena.

Na základě dotazu Blanky Lednické byl diskutován zpětný odběr použitých pneumatik.

Úkol: Rozeslat elektroniky členům komise kompletní materiál ke sběru odpadních pneumatik.

Usnesení 005/02/2021/Kžp

Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina

bere na vědomí

informace o řešení problematiky odpadového hospodářství v Kraji Vysočina.

Usnesení bylo přijato 10 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

4. Programy Fondu Vysočiny

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jan Joneš sdělil, že Fond Vysočiny soustřeďuje část rozvojových prostředků Kraje Vysočina, které jsou poskytovány jednotlivým subjektům prostřednictvím programů. Prostředky jsou poskytovány formou dotací na základě zásad stanovených [Statutem účelového Fondu Vysočiny](#). Fond Vysočiny je jedním z nástrojů pro postupnou realizaci Strategie rozvoje Kraje Vysočina.

V roce 2021 byly v oblasti životního prostředí řešeny tyto programy Fondu Vysočiny:

- Projektová příprava ve vodním hospodářství 2021 (v celkovém objemu 12 mil. Kč);
- Stavby ve vodním hospodářství 2021 (v celkovém objemu aktuálně 76 mil. Kč);

- Odpady 2021 (v celkovém objemu 2 mil. Kč).

Jaroslav Mikyna a Eva Navrátilová okomentovali navrhované programy na rok 2022 v oblasti životního prostředí:

- Projektová příprava ve vodním hospodářství 2022 (v celkovém objemu 12 mil. Kč);
- Stavby ve vodním hospodářství 2022 (v celkovém objemu 70 mil. Kč);
- Odpady – oběhové hospodářství 2022 (v celkovém objemu 4 mil. Kč);
- Ekologická výchova 2022 (v celkovém objemu 1 mil. Kč).

Bližší informace o programech: <https://www.fondvysočiny.cz/dotace?id=vse&kat=7>.

Z následného jednání se omluvili členové komise Pavel Hájek a Eva Zadražilová.

Na základě podnětu Tomáše Havlíka byla diskutována možnost rozšíření okruhu žadatelů např. o spolky a fyzické osoby a to u programu Stavby ve vodním hospodářství podprogramu C (opatření na ochranu před povodněmi a suchem). Jaroslav Mikyna, Eva Horná a Jan Joneš předložili reálné argumenty k tomuto námětu – omezené finanční prostředky (výše alokace), které nepostačují ani pro dosavadní okruh žadatelů z řad obcí a jejich svazků, další administrativní zátěž, dublování dotačních titulů, atd. Eva Horná zmínila, že by nejprve bylo vhodné provést monitoring (průzkum) zájmu a na základě získaných údajů dále případně dotační program přizpůsobit.

Členy komise byl diskutován podnět na podporu programů v oblasti životního prostředí pokud možno ve větším rozsahu než doposud a preferenci komplexního řešení pro zadržení vody v krajině. Se souhlasem členů komise byl předložený námět vložen do následného usnesení.

Usnesení 006/02/2021/Kžp

Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informace o programech Fondu Vysočiny zaměřené na životní prostředí v gesci odboru životního prostředí a zemědělství;

doporučuje

radě kraje podporovat programy Fondu Vysočiny v oblasti životního prostředí pokud možno ve větším rozsahu než doposud, mj. preferovat komplexní řešení pro zadržení vody v krajině;

doporučuje

radě kraje, aby doporučila zastupitelstvu kraje alokaci programů Fondu Vysočiny pro rok 2022 dle materiálu Kžp-02-2021-04, př. 1.

Usnesení bylo přijato 8 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

5. Diskuse a různé

Jan Joneš se v diskusi vyjádřil k podnětu na zaslání podkladových materiálů na jednání komise s větším časovým předstihem. K určitým tématům budou členům komise zasílány v předstihu odkazy na webové stránky kraje.

Termín příštího zasedání komise byl stanoven na **úterý 22. června 2021, od 14.00 hodin**. Toto zasedání bude koncipováno jako výjezdní do Domu přírody Žďárských vrchů.

6. Závěr

Závěrem předsedkyně poděkovala všem přítomným za aktivní účast a ukončila zasedání.

Bc. Blanka Lednická

předsedkyně Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina

Ing. Jan Joneš

tajemník Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala Lenka Matysová dne 27. 4. 2021.